

ПРОЦЕС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В УНІВЕРСИТЕТАХ УКРАЇНИ

Більшість українських університетів поступово, на рівних умовах з денною і заочною формами навчання, вводять дистанційне навчання, яке відрізняється тим, що приїжджати на сесію не потрібно і навчання проходить безперервно в режимі он-лайн. На початковому етапі дистанційна форма освіти виступала альтернативою заочній формі, але з розвитком масових он-лайн-курсів від всесвітньовідомих університетів використання дистанційної форми в українських вищих навчальних закладах (ВНЗ) стало не лише доцільним, а і необхідним.

При впровадженні дистанційної форми навчання в Україні виникли проблеми з нормативною базою, тому на перших порах вона вводилась лише як експеримент, але у квітні 2013 року було прийнято «Положення про дистанційне навчання», згідно із яким отримати освіту дистанційно можна не лише у ВНЗ, а і в технікумах, коледжах і навіть школах. Також були розроблені вимоги до навчальних закладів, які хочуть впровадити дистанційне навчання. Але і досі не розроблена повністю процедура отримання навчальними закладами дозволу на впровадження дистанційної форми навчання, не визначені норми оплати праці викладачів, які задіяні у роботі зі студентами дистанційної форми навчання. Всі ці документи на стадії розроблення.

На сьогодні вже 14 ВНЗ України отримали право на впровадження дистанційної форми освіти (Хмельницький національний університет, Сумський державний університет, Тернопільський національний університет ім. І. Пулюя, Харківський національний автомобільно-дорожній університет та ін.). Поступити на дистанційну форму навчання можна так само, як і на заочну: за результатами зовнішнього незалежного оцінювання (одразу після школи) чи вступних іспитів (для випускників шкіл до 2007 року). Термін навчання складає 4-4,5 року, щоб отримати диплом бакалавра, і ще 1,5 року, щоб отримати диплом магістра. Після закінчення дистанційного навчання студенти отримують такий самий диплом державного зразка, як і студенти інших форм навчання. Вартість дистанційного навчання дорівнює заочній, а в деяких випадках навіть дешевша у 1,5-2 рази.

Після зарахування студента на дистанційну форму навчання він реєструється у спеціальній он-лайн-системі, отримує доступ до усіх електронних курсів за тими предметами, які йому необхідно пройти протягом навчального року. Усі матеріали (текстові, аудіо- та відеоматеріали) систематизовані, система підказує студенту, послідовність їх вивчення. Після вивчення кожної теми знання студента перевіряються за

допомогою тестів, контрольних чи лабораторних робіт, результати яких впливають на кінцеву оцінку. У системі фіксується уся активність студента за весь період навчання протягом семестру, що надає змогу адекватно оцінити рівень знань кожного студента.

Переваги дистанційного навчання:

- повне забезпечення студента навчальними матеріалами;
- система визначає послідовність навчального процесу;
- навчання відбувається у зручній атмосфері для студента, у зручний для нього час доби;
- складання іспитів також відбувається в режимі он-лайн, студент навчається вдома;
- студентам на електронну пошту надсилаються пам'ятки про те, скільки днів у них залишилось для вивчення кожної теми;
- вартість навчання дешевша за заочне.

Недоліки дистанційного навчання:

- необхідно приїжджати до ВНЗ для складання держіспитів та захисту диплому;
- організація дистанційного навчання потребує високого рівня підготовки технічної, кадрової, організаційної, фінансової від ВНЗ;
- необхідність державної підтримки ВНЗ, у тому числі і фінансової;
- не визначена оплата праці персоналу, який працює над розробкою дистанційних курсів.

В.С. Блиндюк, Д.В. Ломотько

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПИТАННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДХОДУ ДО ОСВІТЬОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Однією з пріоритетних задач вищої професійної освіти є активізація розробки нових методів і технологій навчання, спрямованих на забезпечення готовності майбутнього фахівця до роботи в мінливих життєвих ситуаціях. Особливої важливості в сучасних умовах набуває завдання формування готовності випускника до здійснення інноваційної діяльності.

Останнім часом чітко визначено орієнтир на входження ВНЗ в освітній простір України, здійснюється модернізація освітньої діяльності в контексті європейських вимог. Достатньо масштабним є впровадження системи академічних кредитів (ECTS, Європейська кредитно-трансферна система). Саме її можливо розглядати як засіб підвищення мобільності студентів у переході з однієї навчальної програми на іншу, включаючи програми післядипломної освіти. ECTS є багатоцільовим інструментом визнання и мобільності, засобом реформування навчальних програм, а